

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

ІНСТИТУТ ЕКОЛОГІЇ КАРПАТ

79026, м. Львів-26, вул. Козельницька, 4, тел./факс (032) 270-74-30

E-mail: ecoinst@mail.lviv.ua Код: ЄДРПОУ 05540066, МФО 825014,
Банк ГУДКУ у Львівській області, р/рахунок 35218003000725

31.05.2017 № 154

На № _____ від _____

Наукове обґрунтування

до ліміту на використання природних ресурсів у межах території
Карпатського біосферного заповідника в 2017 році шляхом
проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів та
інших рубок (вирубування аварійно-небезпечних дерев уздовж
автодоріг, ліній електропередач та над будівлями)

У відповідності з чинними нормами природоохоронного законодавства, заходи щодо поліпшення санітарного стану в лісах природно-заповідного фонду проводять з метою сприяння збереженню та відновленню цінних лісових природних комплексів, забезпечення охорони та захисту їх від шкідників і хвороб, поліпшення властивостей лісу, а також раціонального використання лісових ресурсів.

Обстеження пошкоджених ділянок лісу на території Карпатського біосферного заповідника (КБЗ) проведено з урахуванням вимог нормативних документів (Закон України «Про природно-заповідний фонд України», «Правила поліпшення якісного складу лісів», «Санітарні правила в лісах України» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2016 р. № 756), Положення про Карпатський біосферний заповідник).

Для підготовки Наукового обґрунтування використані також дані багаторічних спостережень за динамічними змінами в лісах заповідника та польових обстежень пошкоджених насаджень та відповідних рішень Науково-технічної ради КБЗ.

Загалом, відповідно до переліку заходів щодо поліпшення санітарного стану лісів КБЗ, погодженого Департаментом екології та природних ресурсів Закарпатської облдержадміністрації, ДСЛП «Івано-Франківськ лісозахист» від 11.05.2017 р., Закарпатським обласним Управлінням лісового та мисливського господарства від 16.05.2017 р., оперативних природоохоронних заходів потребують ділянки насаджень загальною площею 67,6 га, на яких доцільно провести вибіркові санітарні рубки з вирубуванням 1986 кбм деревини, у т.ч. 1765 кбм ліквідної.

Проведення суцільних санітарних рубок не передбачається, є спостережний

12 06 2017
Вх. № 702

У межах території заповідної зони Карпатського біосферного заповідника жодних заходів щодо поліпшення санітарного стану лісів проводити не планується.

На обстежених ділянках видів рослин, що включені до Червоної книги України (2009) та рослинних угруповань, що включені до Зеленої книги України (2009) не виявлено.

У процесі проведення природоохоронних і лісівничих заходів на зазначених ділянках буде застосовано природозберігальні технології, які сприятимуть відновленню порушених лісових екосистем і формуванню деревостанів за складом і структурою наближених до природних.

На цих ділянках після проведення заходів щодо поліпшення санітарного стану в деревостанах буде налагоджено моніторинг їх санітарного стану й динаміки природних процесів.

Вважаємо за доцільне проведення на території Карпатського біосферного заповідника у 2017 році заходів з поліпшення санітарного стану лісів, а саме вибіркових санітарних рубок у пошкоджених деревостанах на загальній площі 67,6 га з вирубуванням 1986 км³, у тому числі 1765 км³ ліквідної деревини.

Проведення на пошкоджених лісових ділянках таких запропонованих заходів сприятиме покращенню санітарного стану деревостанів та підвищенню їх стійкості.

Крім цього, слід відзначити, що значна частина території Карпатського біосферного заповідника, зокрема лісові насадження природоохоронних науково-дослідних відділень, безпосередньо прилягають до земельних ділянок з житловими будівлями, автомобільних доріг лісогосподарського та протипожежного значення, які використовуються місцевими жителями для виходу на полонини, туристами під час відвідування високогір'я заповідних масивів і службою державної охорони заповідника під час патрулювання. За погіршення погодних умов, дерева, які ростуть уздовж автодоріг, частопадають на них, створюючи загрози життю та здоров'ю громадян. Тому, для запобігання виникнення таких випадків, спеціалістами заповідника, за участю членів комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій Рахівської райдержадміністрації, комісійно обстежено насадження з метою виявлення потенційно аварійно-небезпечних дерев і запропоновано провести роботи щодо їх ліквідації.

Таким чином, з метою запобігання нещасних випадків, вважається доцільним проведення інших рубок (вирубування аварійно-небезпечних дерев), а саме:

- у Чорногірському ПНД відділенні з вирубуванням небезпечних дерев уздовж автодороги на площі 1,5 га загальним об'ємом 50 м куб.;

- у Рахів-Берлибаському ПНД відділенні з вирубуванням небезпечних дерев уздовж скель-стрімчаків на площі 0,4 га загальним об'ємом 11 м куб.

- у Трибушанському ПНД відділенні з вирубуванням небезпечних дерев над будівлями на площі 0,2 га загальним об'ємом 19 м куб.

Також, через територію ПНД відділень Карпатського біосферного заповідника проходять або прилягають до неї значна частина ліній електропередач (ЛЕП). За погіршення погодних умов, особливо в зимовий період, дерева, які ростуть уздовж ЛЕП, можуть схилятися чи падати на них, створюючи загрози життю чи здоров'ю громадян та аварійні ситуації щодо енергопостачання.

Таким чином, згідно з листом-зверненням Рахівського району електричних мереж № 122/1/531-20 від 09.02.2017 р., спеціалістами заповідника, за участі представника комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій Рахівської райдержадміністрації, комісійно обстежено ділянки лісу у кварталі 3 виділах 22, 25 Рахів-Берлибаського ПНД відділення, у результаті чого виявлено потенційно аварійно-небезпечні дерева та запропоновано провести роботи з їх ліквідації на площі 0,3 га загальним об'ємом 19 км³, у тому числі 18 км³ ліквідної деревини .

Від часу проведення останнього природоохоронного впорядкування (1999 р.) в природних комплексах ПНД відділення «Долина нарцисів» відбулися істотні зміни. Зокрема, зменшилася площа болотних екотопів та сіножатей, у той же час збільшилася площа деревно-чагарникової рослинності. Серед ділянок лучної рослинності на яких росте нарцис вузьколистий та інші рідкісні види рослин з'явилися дерева берези та осики, що є реальною загрозою подальшому обнасіненню лучних біотопів та їх заростанню деревною рослинністю.

На основі аналізу результатів комплексних польових досліджень доцільно як найшвидше вирубати особини нехарактерних та созологічно небажаних деревних видів, зокрема берези та осики, що запобігатиме поширенню їх у складі лучних фітоценозів, що належать до трав'яних угруповань рідкісних типів.

Комісійно встановлено першочергову потребу вирубування у кварталі 1 виділі 28 ПНДВ «Долина нарцисів» поодиноких 26 дерев берези та 2 дерев осики на площі 8,0 га із загальним об'ємом 4 м. куб., у межах лучних біотопів з наявністю ценопопуляцій нарцису вузьколистого та інших видів рослин, що підлягають збереженню.

Директор Інституту,
д.б.н., с.н.с.

М.П. Козловський

Зав. відділу охорони природних
екосистем Інституту, к.б.н., с.н.с.

О.О. Кагало